

گزارش:

پیشنهاد ثبت اثر در فهرست آثار ملی

نام بنا: حمام تاریخی علی خان اشکنان

تهیه کننده گزارش: مصیب امیری

۱ - موقعیت طبیعی :

شهرستان لامرد با وسعتی معادل ۶۰۰۸ کیلومتر مربع جنوبی ترین شهرستان استان فارس به شمار می آید که نزدیک ترین فاصله آن با خلیج فارس ۷ کیلومتر است. بلندترین نقطه ارتفاعی شهرستان از سطح دریا، طاقدیس گاوبست با ارتفاع ۲۱۶۵ متر و پست ترین نقطه در انتهای شهر لامرد با ارتفاع ۴۱۹ متر از سطح دریا است. اقلیم این ناحیه گرم و نیمه خشک است. میزان بارندگی سالانه شهرستان لامرد ۲۲۱/۴ میلیمتر است. عمده ترین محصولات منطقه، گندم و خرما می باشد. از لحاظ زلزله نسبت به شهرستانهای همجوار همانند شهرستان لار از وضعیت بهتری برخوردار است.

۲ - موقعیت فعلی :

این اثر در شهرستان لامرد - بخش اشکنان در مرکز بخش (شهر اشکنان) و در کنار مسجد جامع قرار دارد.

۳ - تاریخچه بنا :

این بنا نیز مانند بنای مسجد جامع در دوره قاجاریه و توسط علی خان احداث گردیده است.

۴ - مشخصات بنا :

این حمام نیز مانند سایر حمامها از قسمت اصلی سربینه، گرمخانه و خزانه تشکیل یافته است مصالح بکار رفته عبارت از سنگ، گچ و آهک می باشد. ستونهای سربینه فرم مارپیچی و شبیه ستونهای دوره زندیه می باشد. در سربینه تعداد ۴ ستون و در گرمخانه نیز ۴ ستون و یک حوض در قسمت وسط دارد. نوع طاق آن تیزه دار می باشد. کف حمام و ازاره از سنگ حجاری شده تشکیل یافته است. پوشش سقفها از نوع گنبدی کوتاه که نورگیرهایی در وسط آن تعبیه شده است. و

بدنه‌های داخلی اندود آهک می‌باشد و زیر کف گریه‌روها جهت گرم کردن کف ایجاد شده است. قوس ورودی به قسمت تون از نوع هلالی می‌باشد و با سه پله دسترسی به فضای مذکور امکان پذیر می‌باشد.

۵- نوع بهره‌برداری و خصوصیات بارز بنا:

قبلاً بعنوان حمام مورد استفاده بوده ولی در حال حاضر از آن استفاده نمی‌شود و بصورت متروکه درآمده است. خصوصیات بارز بنا استفاده از ستونهای مارپیچی با سرستون مقرنس دار می‌باشد که شباهت به حمام وکیل شیراز دارد و استفاده از سنگ و گچ و آهک از ویژگی این بنا می‌باشد و همچنین بنا در مجاورت مسجد جامع قرار دارد.

۶- عوامل تزئین شده و نوع آنها:

ستونهای مارپیچی و سرستونهای مقرنس کاری شده و همچنین در زیرگنبد نیز تزئینات مقرنس بچشم می‌خورد. همچنین بنا دارای تزئینات آهک‌بری نیز بوده است.

۷- نوع مالکیت بنا و مشخصات ثبت آن در ردیف آثار تاریخی

این بنا توسط مرحوم علی خان ساخته و در حال حاضر بیشتر جنبه عمومی دارد و تاکنون در فهرست آثار ملی به ثبت نرسیده است.

۸- اقدامات انجام شده در مورد بنا با ذکر مشخصات :

باتوجه به اینکه بنا در فهرست آثار ملی به ثبت نرسیده فاقد حریم می باشد. گزارش ثبت و پلان بنا تهیه شده است.

۹- توضیح ضروری و اختصاصی بنا :

بنا تاکنون کمتر مورد توجه و تعمیر قرار گرفته بطوریکه تعمیرهای اندکی از بخش سقف کف و بدنه احتیاج دارد. البته از استحکام لازم برخوردار است و پیشنهاد می گردد پس از بازسازی باتوجه به اینکه در مجاورت مسجد قرار گرفته از آن بعنوان یک مرکز فرهنگی استفاده نمایند.

اشاره به اقداماتی که در دوره های گذشته روی بنا انجام شده است.

۱- توسعه و یا تعمیرات دخل و تصرف انجام شده تاکنون :

تعمیرات خاصی بر روی بنا صورت نگرفته است. نورگیرهای سقف از بین رفته اند.

ج : مدارک بیوست

۱- عکسهای بنا

عکس شماره

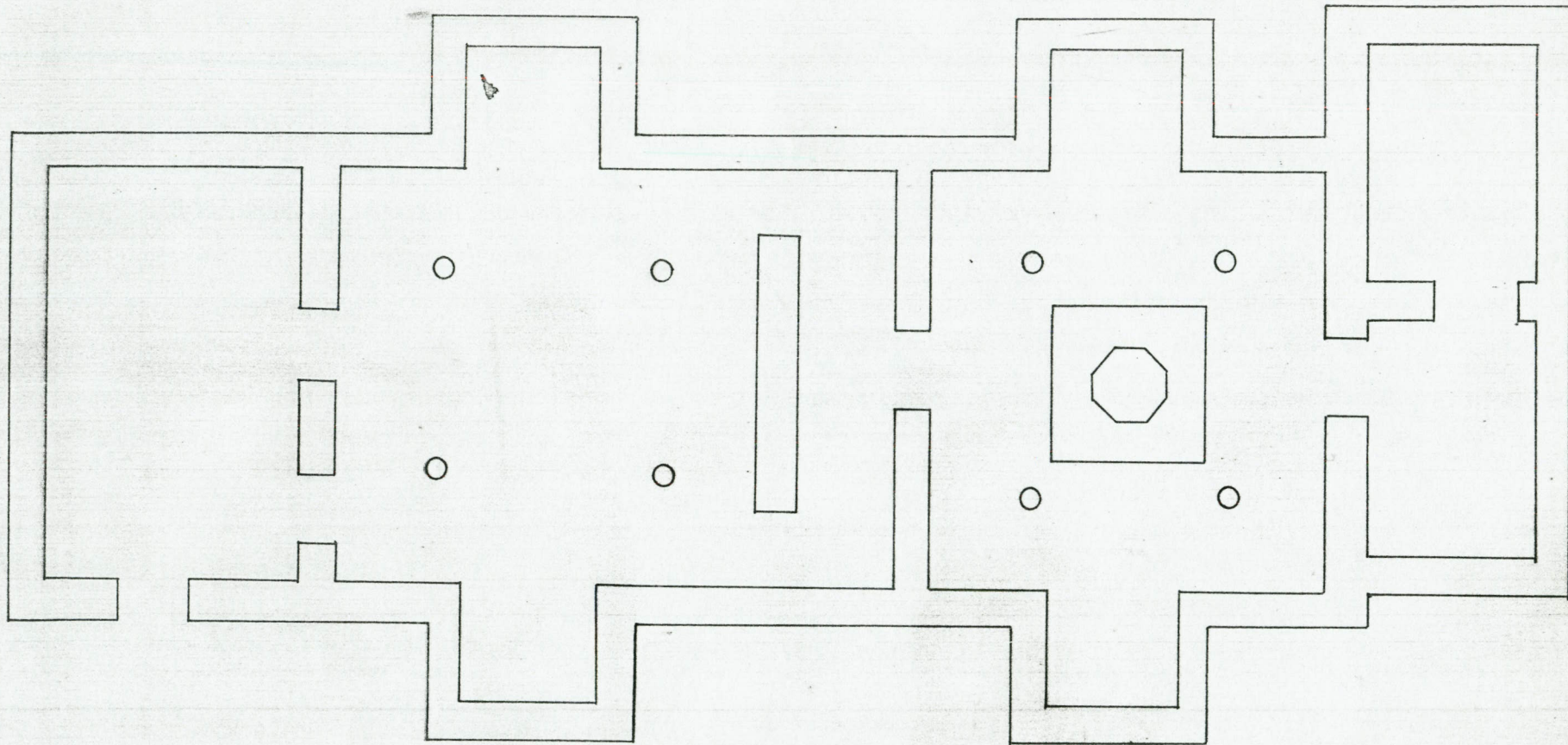
عکس شماره

توضیح عکس وموقعیت آن استای بیست بام حمام شیخ علیخان

توضیح عکس وموقعیت آن حمای سردر ورودی حمام شیخ علیخان

مصمم تاریخی: علیحجاز اشکنان

مقیاس: ۱:۱۰۰

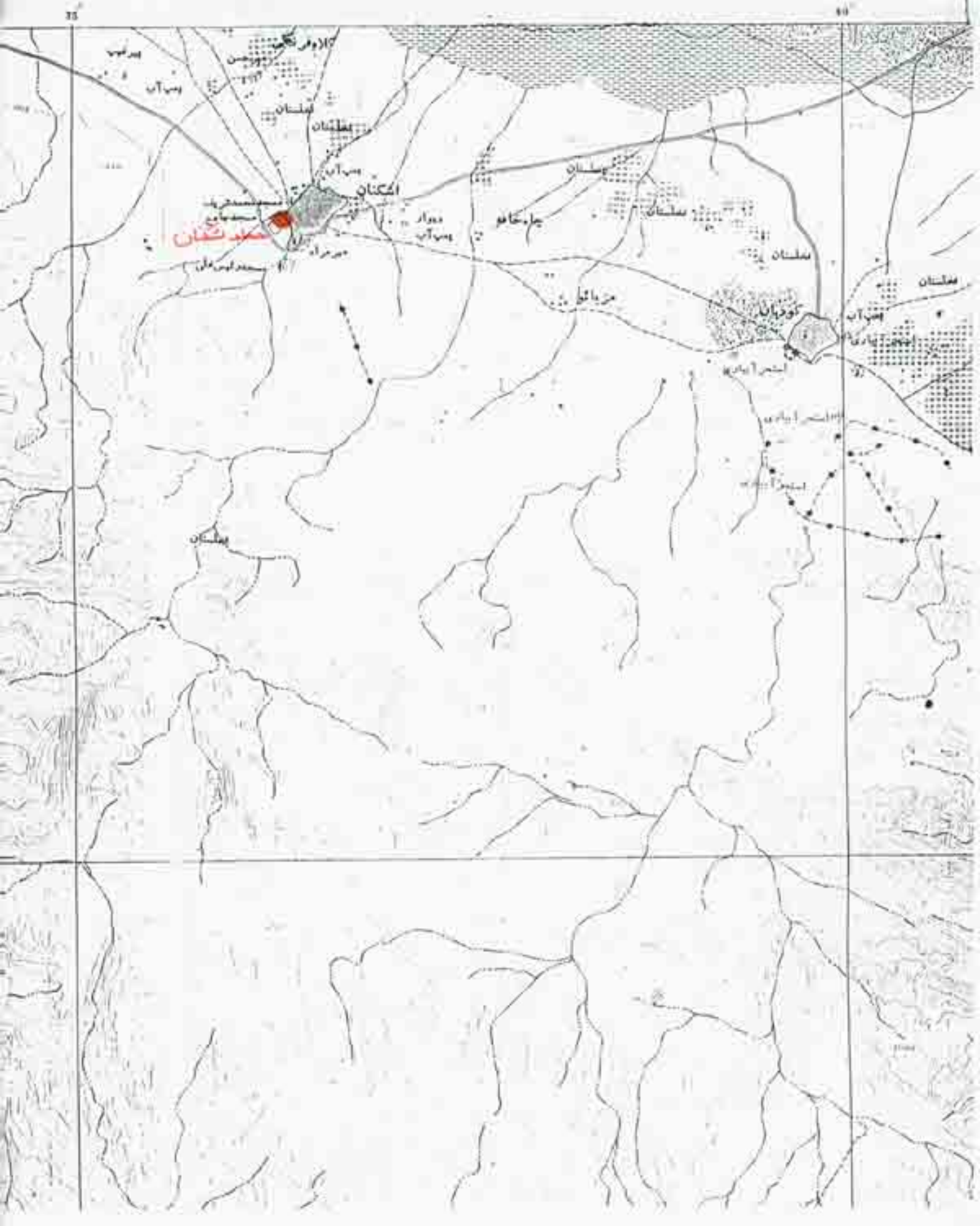

اشکنان

ESHKANĀN

۲۱ کیلومتر

ج : مدارک بیوست

۱- عکسهای بنا

عکس شماره

عکس شماره

توضیح عکس وموقعیت آن نمای داخلی منیا - گرمخانه و خزانه

توضیح عکس وموقعیت آن نمای داخلی بیبر بنیانه - طاق - ستون و معرّضها

ج : مدارک بیوست

۱- عکسهای بنا

عکس شماره

عکس شماره

توضیح عکس وموقعیت آن - نمای داخلی حمام شیخ علیخان - سرینیه

توضیح عکس وموقعیت آن نمای داخل حمام شیخ علیخان - سرینیه